

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. Komiteto Organas

Nr. 9 (173) 1946 m. sausio 29 d. Kaina 20 kp.

Tarybų Lietuvos išvadavimo metinės

Š. m. sausio mėn. 28 d. sušaukta lygti vieneri metai nuo Tarybų Lietuvos išlaisvinimo iš vokiečių grobikų įsugo.

1-jo Pabaltijės fronte kariuomenė, be atvangos triukškindama priešo armijas, 1945 m. sausio 28 d. perežui į puolimą ir užėmė svarbią uostą ir tuomet buvusį stiprų priešo gynybės punktą prie Baltijos jūros — Klaipėdos miestą, galutinai išlaisvino visą Tarybų Lietuvos teritoriją iš fašistinių okupantų.

Didžiajai rusų tautai ir kitoms Tarybų Sąjungos broliškoms tautoms padėjanti, Tarybų Lietuvos darbo liaudies muskratė fašistinės priespaudos ir pirmomis savo laisve gyvenime dienomis tvirtai vokiečiųjų būdėlių aušalinio krašte liko atstatyme, su didžiausiu pasiryžimu ometi padarytųjų kraštui žaizdų gydymą.

Ir, štai, tik per šiuos vienerius Tarybų Lietuvos laisvus tarybinis metus, deka didžiulios rusų tautos ir kitų broliškųjų tautų pagalbos bei mūsų darbo žmonių atsidavusio šūlio, mūsų krašte jau atstatyta ir veikia 135 įmonės, jų tarpje 42 maitinai, jau pradėjo darbą 22 metalo fabrikai, 50 medžio apdirbimo fabrikai, 53 lengvosios pramonės įmonės, 37 statybinių medžiagų pramonės įmonės. Keturiuose miestuose įrengtas vandentiekis, 40 komunalinių elektros stoties duoda energiją kraštin. Per tą patį laiką jau pagaminta 100 tūkst. kvadratinų metrų stiklo, 4 tūkst. tūnų kalkių ir 443 tūkst. kvadratinų metrų telie.

Vien tik mūsų apskrityje atstatytas ir paleistas į darbą juodųjų tekstilės fabrikas „Nemunas“. Atstatyta bei naujai įsteigta vietinės pramonės įmonės, kurios kiekvieną dieną vis daugiau ir daugiau aprūpina vietos gyventojus reikalingiausiais gaminiiais.

Eidama pasaulinio genėjau Lenino keliu, Didziesiam Stalinui vadovaujanti, lietuvių tauta sparčiai žingsniais žengia į šviesią ir kultūringą ateitį.

Lenino kelias — tarybinis kelias užtikrina lietuvių tautai tikrą nepriklausomybę ir pažangiausią valdžios formą, jos tvirtos, nepalaužiamos ir visuotinės valstybės sukūrimą socializmo kelyje.

Brangus Jūsiai Visarionovičiau! Mes, Rokiškio apskr. moterų delegatėjų suvažiavimo dalyvės, stundžiame Jums, tarybinėn liaudies Vade ir Mokytoju, savo karvią sveikinimą.

Tarybų Lietuvos darbo moterys yra kupinas didžiausio džiaugsmo, kad, įsėmę puikiu vadevavimu Faud Armijai, esame val Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos kvailiškųjų tautų šeimose ir kad mūsų respublika amžiams yra išlaisvinta iš fašistinės vergovės.

Rikiškųjų | TSRŠ Aukštai-

siu Taryba d'iana ypatingai mums, Tarybų Lietuvos moteryms, has didelė švėrtė.

Mes užtikriname Jus, drg. STALINAI, kad visos Rokiškio apskr. darbo moterys 1946 u vasario mėn. 10 d. — rikiškųjų dienų — atiduos savo balsus už komunistų ir nepartinų bloko kandidatus, kad darbo moterys oja prie rikiškinių sąvų su mintimi apie Jus.

Mes užtikriname Jus, brangus Jūsiai Visarionovičiau, kad Rokiškio apskr. darbo moterys, kaip ir visos Tarybų Lietuvos

moterys, greita Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos broliškų respublikų vyresniąj seserų, dar labiau įsijungsimė į visuomeninio darbo veiklą ir tikryvi kovosime už galutiną vokiečių okupacijos padarinių likvidavimą.

Tegyvuėja laisva tarybinė moteris!

Tegyvuėja didžioji Lenino — Salius partija!

Tegyvuėja ir tegyvėna ilgus metus visų mūsų karštai mylimas drg. STALINAS!

Pirmojo Rokiškio apskrities darbo moterų suvažiavimo REZOLIUCIJA

Mes, Rokiškio apskrities moterų delegatės, susirinkusios į šį pirmąjį visos apskrities savo suvažiavimą, aptarij „Pirmojo Tarybų Lietuvos darbo moterų respublikinio suvažiavimo“ kreipimąsi į visos Lietuvos darbo moteris“, pilnuomejo palankumo į jį ir jo įvykdymui prilame sekandčius įsipareigojimus:

Įsiskirti šį „Kreipimąsi“ visų valčių ir apylinkių plašiosioms darbo moterų masėms per agitatorius ir moterų susirinkimus taip, kad kiekviena darbo moteris įj gerai suprastų ir įsiamonintų.

Nepalstatamai išikinti darbo moterims mūsų Lenino — Stalino partijos ir Tarybų valdžios valdymui tame koki svarbų dėmesį kreipia į jį respublikai tarybinė moteris, kokias suleikė toles ir lygybę moterims Tarybų šalis

Mes, šio suvažiavimo dalyvės, visų Rokiškio apskrities darbo moterų vardu pasižadame staidėkoti partijai ir vyriausybei (tempu darbu gamyboje ir žemės ūkyje, o į atstatomuosius darbus pasižadame dar aktyviau įsijungti, plačiau traukiant darbo moteris į visuomeninio darbo veiklą, mūsų aktyvus dalyvavimas šiuose darbuose padės dar greičiau atstatyti vokiečiųjų okupantų nusiautintą žemės ūkį ir sugriautus fabrikus.

Vykdydamos aukštaiam mibėtajį kreipimąsi, mes, Rokiškio apskrities darbo moterys, nepalstatamai keliamo savo techniką politinį bei kultūrinį lygį, mokydamoios iš broliškųjų tarybinų respublikų vyresniąj seserų praktikos.

Įsidedėsimas, kad Tarybų Me-

tuos kultūrinėje statyboje dideli ir garbingą vaidmenį turėsime suvaidinti mes, moterys.

Visos apskrities moterys ir mergaitės Artinai visos liaudies švėrtė, vasario dešimtoji — rikiškųjų | TSRŠ Aukštai-čiausią Tarybų dieną. Mes, suvažiavimo dalyvės, kviečiame jus draug su savo vyrais, sūnumis, broliais, giminėmis ir artimaisiais balsuoti už komunistų ir nepartinų bloko kandidatus, o tuo patičiu už laisvą gyvenimą, už savo vaikų laisvę ir už toltanį Tarybų Lietuvos ūkį ir kultūrą, klestėjimą, už didžiulios tarybinės liaudies galybę.

Visi, kaip vieną, vasario dešimtajai TSRŠ Aukštaičiausiosios Tarybos rinkimui

Tarybų Lietuvos išvadavimo metinių paminėjimas Vilniuje

Sausio mėn. 28 d. Valstybinės Filharmonijos salėje įvyko iškilmingas Vilniaus darbo žmonių posėdis, skirtas Lietuvos TSR išvadavimui nuo vokiečių grobikų metiniam paminėti.

Salėje susilauko geriausieji sesintės darbininkai — stichanoviečiai, darbo inteligentijos, partininkai ir tarybinų organizatorių atstovai. Salėje taip pat daug Raud. Armijos karių, didvyrių kai kovojuosių už Tarybų Lietuvos žemės galutiną išlaisvinti patarimau suvokėtojus ir mokytojus. Bibliotekoje visur pastebima tvarka ir švara. Be to, bibliotekoje yra iškabinti valdžios rikiškųjų sąrašai, kad šis užėjė žmonės visuomet galėtų pasilikrinti, ar jie yra įtraukti į šiuos rikiškųjų sąrašus.

(Mūsų koresp.)

1945 m. sausio mėn. 28 d. 1-jo Pabaltijės fronte kariuomenė, armijos generolo Bagrationo vadevavimu, užėmė Klaipėdą ir tuo užbaigė vokiečių Tarybų Lietuvos išvadavimą nuo nepakendamo priešo.

Prasidėmą padarė generolas majoras Matviejevas. Kibotojas pažymėjo, kad nežinot visų vokiečių grobikų žverikimų, žudymų, pasityčiojimų, lietuvių tauta nenuscikė Hitleriniam terorui, organizuodamas aktyvių kovą prieš okupantus.

Už tą laiką iškirto 26%, o išvežė 8% miško medžiagos.

Salis bitų svarbių reikalų, kaip, pav., ruošimasis rinkti-

1945 m. sausio mėn. 28 d. 1-jo Pabaltijės fronte kariuomenė, armijos generolo Bagrationo vadevavimu, užėmė Klaipėdą ir tuo užbaigė vokiečių Tarybų Lietuvos išvadavimą nuo nepakendamo priešo. Medžiagos dėl Lietuvos išvadavimo dalyvavo ir lietuviškasis Raud. Armijos jungtinys, kuriam už pavydingas kovas veiksmas buvo suteiktas Klaipėdos vardas.

(Šita) — mes tokie miško medžiagos gamybos, o ypač je išvežime tempai, yra nepatenkinami.

(Mūsų koresp.)

Savivėklos būrelių veikia Obelių progimnazijoje

Šiuo laiku Obelių progimnazijoje veikia trys savivėklos būreliai — literatū, sporto ir valdybos. Ypač pasakutinauoju metu sukruto literatal, kurie ne tik pasirūpinka per kiekvieną progimnazijoje vykstantį mircėjimą, bet art'art'iausio laiku namato išleisti ir specialų būrelio dienlaikraštį „Jaunųjų kuryba“. Be to, stonla'kraščius

leidžia kiekviena progimnazijos klisė.

Sporto būreliai irgi stengiasi sruitensyvinai veiklą. Daugiama lošama šėškėmis bei šėchmatris, nos ne'rukus numatėmas tarpkla-

(Mūsų koresp.)

„skaityklų vedėjai

Kupini didžiausio psalidžiavimo supradami, kad ji vergia, ne beginkliškajtykles vedė didžiulios tarybinė, kuri, būdarys. Tarybų I seniai įsteigto žmonės vieningai vadeva, ne munitų ir nepartipare'ig supra didžius, o tuo paeja į šies įstatantų sąjungą ir veiklą ir pasbraungiajį Tarybų klubui skaitinčiąją bolševikų 15 šiams valstyvo mylimą vadą d' suimtenyvinai geral vade

(Mūsų koresp.)

Rokiškio mergaičių gimnazijos moksleivės ruošiasi rinkimams

Rokiškio merg. gimnazijos moksleivės, kurioms iki rinkimų dienų lieka 18 metų, su susidomėjimu ir entuziazmu laukia besirūpinančių rinkimų. Štai, VIII kl. moksleivės Nakutytė, — manyje kelia be galo džiaugsmą. At sau lai mąga, kad pirmą sykį savo gyvenime ir laisvai galėsi balsuoti už geriausius savo tautos šlaunis ir dokrus.

Drg. Nakutytė pasakoja, kad Rokiškio mergaičių gimnazijos moksleivės, turinčios teiktį pirmą sykį savo gyvenime balsuoti, vieninai rinkimų dieną ateis prie rinkimų urnų su savo direktore.

Mergaitės, pagerbiamos arčiau rinkimų, į TSRS Aukštiausiosios Tarybės, nutarė intensyviai mokytis ir pasiekti moksle kuo didžiausio pažangos.

— Rinkimai į TSRS Aukštiausiosios Tarybės, — sako drg. A. Lapelytė.

Vedama agitacija už kandidatus į deputatus

Juodupės valsčiuje paskutiniu metu labiausiai atkreiptas dėmesys į rinkimų apylinkių būstinių įrengimą rinkimams į TSRS Aukštiausiosios Tarybės. Gana pavyzdinai šis darbas organizuotai būstiniški rinkimų apylinkė, kur rinkimams būstinė jau įrengta ir skoningai išpuota. Čia nuolat buvę agitatoriai bei komisijos nariai. Vė patį būg galima pasakyti ir

apie Vedaviškio bei kitas rinkimines apylinkes. Prie apylinkių pritrūkstos agitatorių grupės laukosi pas rinkėjus, patikrinama jų būvimą rinkėjų sąraše ir aiškina liaudies kandidatų organizuotai būstiniški rinkimų apylinkė, kur rinkimams būstinė jau įrengta ir skoningai išpuota. Čia nuolat buvę agitatoriai bei komisijos nariai. Vė patį būg galima pasakyti ir

Pasiruošimas rinkimams Rokiškio MTS

Šios metų Rokiškio MTS naal ir politiška. Į dirbtuvę atol-mechaninėje dirbtuvėje vyksta na nemažas kiekis įvairių laikrašt-traktorių mašinų remontas. Vyr, čin, o, be to, kiekvieną dieną reobankas drg. Štarkovičius ir pusvalandis yra aktyviamas darbininkų supažindinimai su rinkimais nuostatais. Politinis vadovas drg. Stašelis praveda dirbančiųjų tarpe susirinkimus, aiškinamas rinkimams į TSRS Aukštiausiosios Tarybės reikimą ir darbams. Be to, visiems traktoriams jau yra atremontuoti plūgai, ir 18 kullarų mašinų jau kolis, Nemalut kullimo darbas, kur plano vykdyme pasiekiamas 170%, va'rių darbų, metinis planas 1945 m. išpildytas 101%.

Šios dirbtuvės dirbantioji lavi- (Mūsų koresp.)

Neveiklūs klubų skaityklų vedėjai

Nors Obelių miestelyje dar azavėlis kloto skaityklės ve-neseniai yra įsteigtas klubas skaitykla, tačiau ir per šį trumpą klubo skaityklės gy-vavime laiką vedėja drg. An-drijevaitė nepasiruošė jokie-darbo veikles, o apie agitacijas masinį darbą, ryšium su artė Obelių valsčiaus klubų skai-jejamais rinkimais, vedėja, tur tyklų (jų yra net 15 šiame val-čiune) vedėjai turi susitensyvia-lyma atsiliepti ir apie Aleksan-

Mokytojai — agitatoriai
Dauguma Obelių pro imozal-jes ir taip pat kai kurie šio val-čiaus mokytojai yra aktyviai įsijungę į rinkimines kampan-jas veiklą ir pasižymi kaip ne-blegi agitatoriai. Progimnazijos mokytojai dažnai išvyksta į val-čiaus apylinkes, aplauko nei individualiai kaimo gyventojus, aiškina jiems rinkiminius nuos-tatus, Stalino Konstituciją, o taip pat tikrina, ar jie yra įtrauk-ti į rinkimų sąrašus. Iš tokių mokytojų — agitatorių čia ten-ka paminėti progimnazijos di-rektorių drg. Klīgį, mokytojas Barsdalis ir Ryselienę ir Gele-žerį pr. mokyklos vedėją drg. Bialį. (Mūsų koresp.)

Gražiai įrengta rinkiminė būstinė

Gaia pavyzdinai ir gražiai yra įrengta Obelių apylinkės rinkiminė būstinė, kuri randasi Obelių pr. mokyklos patalpose. Ant sienų įvairkiai išlipinti žiniai, o taip pat kaba Lenino ir Stalino portretai, gražiai iš-puoti gėlėmis.

Prie šios rinkiminės būstinės įrengimo bei papuošimo dau-giausia prisidėjo vietos komju-nistai. (Mūsų koresp.)

Visu stropumu rengiamasi rinkimų dienai

Artojant rinkimų į TSRS Aukštiausiosios Tarybės dienas, Svėdasy gimnazija ir pradėję mokykla išleido specialius savo sienlaikraščius numerius. Šių diidies svarbes dalyką atžyme-je visi mokyklos sienlaikraščiai: mokytojų „Tarybinis Svėdasy Mokytojas“ komjunisto, pie-nierių ir abiejų mokyklų me-klųjų sienlaikraščiai. Čia įdėti visi, su rinkimais susiję, svar-besni dalykai ir aktualūs spalv-iniai. Be to, rinkimų nuostatomis nagrinėti buvo sukakti keli mokytojų susirinkimai. Su rin-kimų nuostatomis supažindinami ir aukštesniųjų klasių mokiniai per specialias ir auklėjamąsias pamokas. B-a

Pavyzdinai veikianti biblioteka

Obelių miestelio bibliotekos vedėja drg. Sapežikovaitė pa-sitymi kaipje stropi, kruopšti ir pavyzdinga šios kultūrinės įstaigos darbuotoja. Ji yra atai davusi savo pareigas, todėl į darbą visuomet atvyksta punk-tualiai ir stengiasi kuo geriau patarsauti bibliotekos lankyto-jams. Bibliotekoje visur paste-bima tvarka ir švara. Be to, bibliotekoje yra iškabinati val-čiaus rinkimų sąrašai, kad čia užėję žmonės visuomet galėtų pasiūkrinti, ar jie yra įtraukti į šiuos rinkimų sąrašus. (Mūsų koresp.)

Seminaras Juodupės valsčiaus klubų skaityklų vedėjams

Š. m. sausio mėn. 24 d. Juo-dupės valsč. liaudies švietimo skyriaus surengė seminarą val-čiaus klubų skaityklų vede-jams.

Seminarą atidarė ir plačiai bei vaizdžiai klubų skaityklų vedėjų uždavinius nušvietė valsč. liaudies švietimo sky-riaus vedėjas.

Tarp kitko valsč. liaudies švietimo skyriaus vedėjas pa-brėžė:

— Reikia dar labiau sustip-rinti agitaciją už darbe žmonių išatytas drg. drg. J. Paleckio ir J. Macevičiaus kandidatūras, k. d. vasario 10 dieną visu 100% rinkėjai pasirokytų už komu-nistų ir nepartinį bloką.

Pe te Didiosės klube šrai tyklos vedėjas mokyt. A. Bira (Mūsų koresp.)

Miško medžiagos gamyba Juodupės ir Obelių valsčiuose

Juodupės valsč. miško gamy-beje yra visai atsilikęs. Pasitūre kimo, kas keltas dėl to!

Juodupės valsč. vykd. k-tas miško paruošes reikalui yra da-veš konkrečius įpareigojimus apyl. pirmiaubams, bet visai nekontroluoja įpareigojime vyk-dyme.

Daugelis apylinkių pirmiaub-ky įpareigojimus yra išdalinę valstiešiams, bet nepasilikę sa-rašų, ir dabar nežina, kas yra pamekas. B-a

Obelių valsčiuje miško me-džiagos paruošimas bei išveži-mas vyksta lėtu tempu. Nors valstiešius vyrd. k-tas pirmiaub-čas drg. Mikalkėnas stengiasi dirbti tačiau apylinkių pirmi-ainkai rodo per mažą veiklos šioo svarbiu reikalu. Iki šiolai-ke, vykstant I-je ketviršio pla-ną, tėra iškirta 26%, o išveži-ta 8% miško medžiagos.

Salia bity svarbių reikalų, kaip, pav., ruošimasis rink-i-mams, kova už galutinį metinio paruošes plano išpildymą, netu-ri būti užmirštas ir miško me-džiagos gamybos bei je išveži-mo reikalas.

Valst. vykd. k-tas pirm. drg. Mikalkėnas turi stiprius pasima-į nagų apylinkių pirmiaubams, nes tokie miško medžiagos ga-mybos, o ypač je išvežime tem-pai, yra nepatenkinami. (Mūsų koresp.)

Savivėlklos būrelių veikla Obelių progimnazijoje

Šios laiku Obelių progimnazije-leiđžia kiekviena progimnazijos klubė. Sporto būreliai trgi stengiasi susitensyvinoti veiklą. Dauglausia literatal, kurie ne tik puošia kluba per kiekvieną progimnazijoje vykstančių mirtėjimą, bet art'mau-siu laiku numato išleisti ir specia-lų būrello sienlaikraštį „Jaunųjų kuryba“. Be to, sienlaikraščius (Mūsų koresp.)

Teismo procesas byloje dėl vokiškųjų fašistinių grobikų žvėriškumą Latvijoje Lietuvos ir Estijos TSR teritorijoje

RYGIA, sausio mėn. 26 d. (specialus Eltes korespondentas). Šiandien 19 val. Šia Pabaltije Karo apygardos Karo Tribūnos le prasidėjo teismo procesas byloje dėl vokiškųjų fašistinių grobikų žvėriškumą Latvijos, Lietuvos ir Estijos VSR teritorijoje. Teismo atsakomybėn pa traukti atsimai žmonės:

1. Jekelinas Fridrichas, SS obergrupensfiureris, policijos gene ralis, buvęs vyriausiasis SS ir policijos vadovas Pabaltije teritorijoje;

2. Eufas Zgirdas, vokiečių armijos generolas leitenantas, buvęs karinis Rygos mieste ir Ventpilio tvirtovės komandan tar;

3. Dišon fon Montetonas Al breschtas, vokiečių armijos gene rolas leitenantas, buvęs 167 pulke, 86 pėstininkų divizijos, 206 pėstininkų divizijos, 42 pė stininkų divizijos, 391 apsaugos di vizijos vadas, Liepeles tvirtovės komandantas;

4. Fon Difturtas Volf-Gaugas, vokiečių armijos generolas lei tenantas, buvęs 403 apsaugos divizijos vadas, o vėliau Kuro ke mieste komandantas;

5. Vertoras Fridrichas, vokiečių armijos generolas majoras, buvęs lauke komendantų Nr. 189 ir 186 komandantas, gynybos statybos Rygos mieste ir Rygos pajūrio rajono viršinika kas, 16 armijos korpuso fronte gynybos Rygos įlankos pakra stčių gnti vadas;

6. Pavelis Brume, vokiečių armijos generolas majoras, bu vęs 81 pėstininkų pulke, 13 pė stininkų divizijos vadas, karė be laisvųjų divizijų Pabaltijy valdy bos viršininkas, vyriausiasis lauke komendantūros Minske val dybos viršininkas, 4-ies vokiečių armijos užnagaris viršininkas ypatingiausios uždaviniam prie vokiečių armijos šiaurinės kariuomenės grupės vyriausioje vade;

7. Kluperis Hinasas, vokiečių armijos generolas majoras, bu vęs lauke komendantūros Nr. 818 Daugpilyje, Liebarvadije, Madičine, Salduje, Kuldigeje komandantas, o vėliau Ekaušaus mieste karė komandantas;

8. Bekingas Aleksandras, SA standartfiureris, buvęs Valine, Volger, Vyžų ir Pečoros (Esti jos VSR) apskrityje gebiekemi saras.

Dėl kaltinamoje F. n. Di furtė susirgimo teismas nutarė jo by la išsikišti ir svarstyti ja atski rai jam pasveikus.

Byla svarstoma atvirame Pa baltije karė apygardos teisme posėdyje. Teismas susideda iš plumbinkraujančio — justicijos pulkininko M. I. Pankratijevo, narių — justicijos pulkininko E. R. Kirz, justicijos majoro M. Ch. Jakobseno — Ander sono.

Valstybiai kaltinama palaika justicijos pulkininkas drg. Ziv jelevis Kaltinamuosius teisme pakirsimu gina advokatai M. N. Milavidevas, B. N. Dalgapele vas, S. E. Sanikevas. P. P. D. v. nogerkis ir V. P. Markevičius.

Teismo posėdžių saloje — gausūs Rygos darbininkų bei inteligentijos atstovai, daugiau kaip 100 Latvijos valstiečių at stovų. Lietuvos ir Estijos VSR darbe žmonių delegacijos.

Posėdyje skelbiamas kaltina masis aktas.

[žangineje kaltinamoje akte dalyje pasakya:

„Klatingai užpuolę Tarybų Sąjungą ir okupavę Latvijos, Lietuvos ir Estijos Tarybų So cialistinių Respublikų teritoria, vokiškieji fašistiniai grobikai, vykdydami Vokietijos vyriaus ybės ir vokiečių armijos vado vybės ankėčiau parneštusius planus, pastatė sau tikslą lik viduoti valstybinį Latvijos, Lie tuvos ir Estijos savarankškumą ir paversti jas Vokietijos ke'o nija, sunaikinti taunting šis res publikų kultūrą, sugriauti ir iš plėsti pramone, žemės ūkį, at imti šis respublikų tautos visas politines bei ekonomines teises ir maistai išsivirti tarybinios žmonės.

Vykdydami tuos žmogėdri kus planus, mišdžiedami tarp tautinės teisės nustatytąsias ka riavime taisykles vokiškieji grobikai, vos tik okupavus Lat viją, Lietuvą ir Estiją, įvedė teni savo „vausiją“ tvarką, t. y. likvidavę valstybinį šis res publikų savarankškumą, įvedė vokiečių įstatymus, paskelbė valstybinę kaiba vokiečių kal bą ir vradėje planingai maistai kai maistai tarybinis piliecius laudė ir karė taikius žmones, gyvus deginę senelius, moteris ir vaikus, žodė nuodais ir du jomis, masine badu ir infekci nėmis ligomis, žudė ligonius buvusius gydymo įstaigose, su iminėje ir kankino nekaltus žmones, žvėriškai žudė tarybi nius karė belaisvius ir šimtais tikstantųjų varė tarybinius piliecius į Vokietijos vergovę.

Šiuo tikalu karinė vokiečių valdžia ir baudžiamieji organai — SS, SD, gestapas, įvairaus plauke komendantai, gebieck misarsai, komisijos ir kiti organ ai sukūrė platų tinklą kaleji mv, gestapo kankinime rėšvi, koncentracijos stovyklų, getų, įstaigų gyvenojams priverstinai panaudoti ketergos darbams, įstaigų tarybiniams pilieciams varyti į Vokietijos vergovę, stovyklų tarybiniams karė belais viams, paverstų „virties ste vyklomis“.

Remiantis bylos medžiaga nustatyta, kad Chimleris daugiau kaip 80 tūkst. pastatų, tie me tarpa apie 2 tūkst. pravo-

baltijos tautoms, pabrėžė, kad latviai, lietuviai ir estai — žemo s žemės žmonės ir kad tuo apibreziamas šis tautų traktavimas. Chimleris paraiškė, kad pagrindinę latvių, lietuvių ir estų masę reikia perkelti į Vokietiją panaudoti darbams, o at paliečiąs erdvę apgyvendinti vokiečiams.

Apie tai liudija taip pat įzanginis straipsnis, atspausdintas 1942 m. rugpjūčio mėn. centri niam eseirinkų organe „Das švats kor“ antrašte „Germa niaučiai?“. Jame buvo parašyta: vienam žurnalui „Deuts Ar beit, numeris, skirtis rytų apgyvendinimo uždaviniam, SS rafchfiureris paratė sekanti 33kį:

„Šis uždavinys germanizuoti Rytus netiesiogiai te žodžiu prasme... o padėti, kad Rytas apgyvendintų tik vokiš keje germaniškoje krauje žmo nės“.

Tarydome medžiagomis ir Ypatingso fon Valstybinės Komisijos aktais nustatyta, kad Latvijos Respublikoje vokiškieji okupantai išnaikino daugiau kaip 600 tūkst. taikčių tarybinų piliecių bei karė belaisvių ir nuvarė į Vokietijos vergovę apie 260 tūkst. tarybinų piliecių.

Tarybų Lietuvoje vokiškieji grobikai sunaikino apie 700 tūkst. taikčių tarybinų piliecių bei karė belaisvių ir išvarė į Vokietijos vergovę daugiau kaip 36 tūkst. tarybinų piliecių.

Peneris Koncentracijos Ste vykleje sunaikinta daugiau kaip 100 tūkst. žmonių; Kauas devyzoje forte stovykloje — 70 tūkst.; stovykloje Nr. 133 (Aly tuje) — 60 tūkst.; „L. p. p. kalae lyje“ (Vilniaus apskrityje) — 10 tūkst.;

Viljampolėje (Kaune) — 8 tūkst.; Marijampolės rajone — 7700 ir t. t.

Estijos VSR teritorijoje vokiš kieji grobikai sunaikino daugiau kaip 125 tūkst. taikčių tarybinų piliecių ir karė belaisvių.

Tuo pačiu metu vokiškieji fašistiniai grobikai deginę ir naikinę miestus bei kaimus, grievė ir plėšė pramones įmones, žemės ūkį, moksle ir kultūros — švietimo įstaigas, komunistinį ūkį, transporto bei ryšių priemones.

Ypatingsos Valstybinės Kom isijos duomenimis, Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos laikotarpyje vokiškieji grobikai padarė valstybinėms įmonėms, įstaigoms, visuomenės organi zacijoms ir pilieciams medžiagi nius nuostolius 33 milijardų rub. sumoje.

Lietuvos TSR teritorijoje vokiškieji grobikai sunaikino daugiau kaip 80 tūkst. pastatų, tie me tarpa apie 2 tūkst. pravo-

nes įmonių pastatų, 36 elektvai nus, daugiau kaip 26 tūkst. gy vnamų namų, 72 ligoninės, poliklinikas ir ambulatorijas, 30 teatry, klubų ir raudenųjų kam pelių, 712 mokyklų pastatų, 15 mokslo įstaigų pastatų, 26 vaikų auklėjimo įstaigų, daugiau kaip 200 bažnyčių, cerkvių, si nagogų, apie 20 tūkst. parduotuvių ir sandėlių; vokiškieji gro bikai naikinę ir išvarė į Vokie tiją pramones įmonių įrengimus, apie 640 tūkst. stambių vaguecių, daugiau kaip 230 tūkst. erklių, daugiau kaip milijoną kiaulių, avių ir ožkų didžiulį kiekį žemės ūkio padargų ir inventarais bei kito turto.

Tarydome nustatyta, kad ar sikalstamuosius planus išnaikina ti ir pavergti Pabaltije tarybi nų respublikų gyventojus, nu varyti tarybinius žmones į Vokietijos vergovę, sunaikinti ir išgrobti liandies turtą vykdė: buvęs vokiečių armijos šiaurinės kariuomenės grupės vadaf generolai pulkininkai Lindema nas ir Medolis, feldmaršalai Šormers ir Kucheris, buvęs vyriausiasios kariuomenės va devybės atstovas vadinamoje

„estlande“ teritorijoje kavale jos generolas Brenneris, 16- armijos vadas pėstininkų ge rolas Chilpertas, buvęs Cea nės Kariuomenės grupės užnagaris dailis vadas pėstininkų generolas fon Siakendorfas, vė: 51 armijos korpuso va generolas leitenantas fon vabris, buvęs armijos grupės vadas generolas feld maršal fon Klunge, buvęs 16-ies ar mijos pramones įmonių gene ralo, puikniaikas Klefelis, buvęs Latvijos užnagaris apsaugos vi rniakas generolas leitenantas nas, buvęs užnagaris apsaugos dailis Estijoje vadas pėstininkų generolas fon Detas, 16-ies bi kietijos armijos vadas gene ralo leitenantas fon Krenakis, Pabaltije relich: -Komisariai Lese im Kechas, Latvijos generalinis komisaras Droskberis, Lietuvoje generalinis komisaras Renu nar, Estijos generalinis komisaras obergrupensfiureris L. tomas dar nesutekėti, o taip pat au bylos kaltinamieji Jekelinas, Eufas, D. fon, fon Montetonas, Dišartas, Verteris, Pavelis, Kluperis, Bekingas.

Pašalinti spaudos pristatymo skaitytojams stabdžius

Pandolio valdė gyventojai 1946 metams yra užsisakę 680 įvairių laikraščių. Tai yra gana mažas skaičius. Kame glūdi priežastis, kad į visą valdęj tols mažas laikraščių skaičius turi pareiži švarbiausia čia kaltė šriava Pandolė ryšių kontoros sk. viršūninkų drg. Kučinskai, kuris į š reikalą ne tik kad nekrepia dėmesio, bet stengiasi net sabotuoti. Pav., is minėtų 680 užsakytų laikraščių vos tik 400 gyventojų tegauva juos, o 280 žmonių, už sisakę spaudą, jos išlės metais dar nėra visal gavę. Nors šie visi laikraščiai buvo užsakyti nau jiems metams dar gruodžio mėne si, tačiau Pandolio ryšių kontoros sk. viršūninkas Kučinskas dris ta tvirtinti, kad per vėlai gaves prenumeratorių sąrašus is spaudos patitojų. Tai yra visai netiesa, nes spaudą užsisakusių piliečių kvitai jau seniai randasi pas ji, be to, jis visai nesikreipė į Rokiskio spaudos platino mky riu, nepristatė čia visų kvitų, kad visi aamens, užsisakę Pandolio valdėje spaudą, ja gautų. Gal būtų, Kučinskas dar ir dabar ne galvoja šį reikalą svarstyti. Tolia mesio spaudos platinimas šiame

valdėje irgi nėra vykdomas. Tas rodo, kad Kučinskas už ima sąmoningą sabotažų taryb nės spaudos platinimo, nes vis nesirūpina ja kuo plačiau paskie ti gyventojų tarpe. Tarybinė spaudos galia ir reikšmė yra didelė, tačiau Kučinskis į tai nekrepia dėmesio ir nepatkins piliečių reikalavimų. Si prantami šio valdės sk. gyventojai, atikia maldydamai ir įausdami spaudos platino m stabdžius, dailiai rėm linke ja užsiprasumeruoti, visai tai vyksta, kaip minotu dėl paties valdė, ryšių kontoros sk. viršūninko Kučinskos kaltė. Kaltas yra ir drg. Masaitis — Rokiskie apskr. ryšių kontoros sk. viršūninkas, kuris nepatikrina šio darbe visuos kadrg tin kamume, nekontroliuoja valdė ryšių konterų sk. viršūninkų. Spaudos kelias ir skaitytojų turi būti laisvas ir atviras. Ti turi gerai žinoti drg. Masaitis o tie, kurie šiam darbu bandi sabotuoti, nedelsiant turi būti įsveiti lauk.

Juodupės valdė. liudies švietimo sk. v. sekretorius — buhalteris, turis praktiuke. Šalygos geros. Kreiptis šaitu arba asmeniškai į Juodupės valdė. liudies švietimo sk. vedėja